

**Brussel, 19 december 2024
(OR. en)**

EUCO 50/24

**CO EUR 44
CONCL 6**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Bijeenkomst van de Europese Raad (19 december 2024) – Conclusies

In de bijlage vinden de delegaties de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

De leden van de Europese Raad stonden erbij stil dat 50 jaar geleden de eerste bijeenkomst van de Europese Raad werd gehouden.

De Europese Raad wisselde van gedachten met de president van Oekraïne.

De top EU-Westelijke Balkan van 18 december 2024 geeft blijk van een nieuw elan voor het strategisch partnerschap tussen de Europese Unie en de Westelijke Balkan.

I. OEKRAÏNE

1. Vandaag, meer dan duizend dagen na het begin van Ruslands grootschalige invasie, herhaalt de Europese Raad dat hij de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die een onmiskenbare schending van het VN-Handvest vormt, met klem veroordeelt, en bevestigt hij zijn niet-aflatende steun voor de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen. Hij bevestigt ook opnieuw dat de Europese Unie zich onverminderd inzet om Oekraïne en zijn bevolking te blijven ondersteunen op politiek, financieel, economisch, humanitair, militair en diplomatiek gebied, zolang en zo intensief als nodig is. Rusland mag niet zegevieren.
2. De Europese Raad bevestigt zijn steun voor een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede op basis van de beginselen van het VN-Handvest en het internationaal recht, in overeenstemming met de belangrijkste beginselen en doelstellingen van de Oekraïense vredesformule, en onderstreept het beginsel dat geen enkel initiatief met betrekking tot Oekraïne zonder Oekraïne mag worden genomen. Daartoe zullen de Europese Unie en haar lidstaten doorgaan met hun intensieve inspanningen op het gebied van mondiale outreach, en deelnemen aan de besprekingen die van invloed zijn op de veiligheid van Europa.

3. De Europese Raad evalueerde wat reeds is gedaan op het gebied van levering van militaire steun aan Oekraïne. Om Oekraïne te helpen zich doeltreffend tegen Ruslands agressie te verdedigen, roept de Europese Raad ertoe op de inspanningen dringend op te voeren, met name wat betreft het leveren van luchtverdedigingssystemen, munitie en raketten, en ook wat betreft het verstrekken van de nodige opleiding en uitrusting voor Oekraïense brigades. De Europese Raad onderstreept dat het belangrijk is meer te doen om de defensie-industrie van Oekraïne verder te ondersteunen en te ontwikkelen en de samenwerking ervan met de defensie-industrie van de EU te verdiepen. Hij herinnert aan het belang van de uitvoering van alle onderdelen van het G7-initiatief voor versnelde terbeschikkingstelling van uitzonderlijke opbrengsten aan Oekraïne (Extraordinary Revenue Acceleration – ERA), met inbegrip van het onderdeel militaire behoeften, en vraagt dat in het kader van de Europese Vredesfaciliteit genomen besluiten zo snel mogelijk in werking worden gezet. Ook verzoekt hij de Raad vaart te zetten achter de werkzaamheden ter versterking van de militaire bijstandsmissie van de EU ter ondersteuning van Oekraïne.
4. De Europese Raad is ingenomen met de standvastige uitvoering van de faciliteit voor Oekraïne. De betalingen aan Oekraïne uit de faciliteit zullen in 2024 in totaal 16,2 miljard EUR bedragen. In 2025 zullen de uitbetalingen uit de faciliteit naar verwachting 12,5 miljard EUR bedragen. Daarnaast verwelkomt de Europese Raad de snelle uitvoering van het ERA-initiatief van de G7, ten belope van 45 miljard EUR (50 miljard USD) ter ondersteuning van Oekraïnes huidige en toekomstige militaire, budgettaire en wederopbouwbehoeften. De Europese Unie is voornemens in januari te starten met de uitbetalingen in het kader van dit initiatief, goed voor in totaal 18,1 miljard EUR in 2025. Alle relevante juridische en financiële aspecten zullen verder worden behandeld.
5. De Europese Raad herinnert eraan dat bij alle militaire steun het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten ten volle in acht zal worden genomen en rekening zal worden gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.

6. De Europese Raad veroordeelt met klem Ruslands geïntensiveerde en opzettelijke campagne tegen de energie- en andere civiele infrastructuur van Oekraïne, die tot doel heeft het begin van de winter als wapen te gebruiken. Hij roept ertoe op de materiële steun op te voeren en deze sneller te leveren, om Oekraïne te helpen zijn elektriciteitsinfrastructuur operationeel te houden. In dit verband prijst de Europese Raad de lidstaten, en met name zij die grenzen aan Oekraïne, voor hun uitvoer van elektriciteit naar Oekraïne, en benadrukt hij dat deze uitvoer verder moet worden opgevoerd. Ook roept de Europese Raad ertoe op prioriteit te geven aan de verdere integratie van de energiesystemen van Oekraïne en van de Republiek Moldavië in het energienet van de Unie.
7. De inspanningen om Ruslands vermogen om oorlog te voeren verder te beperken, moeten worden voortgezet. In dit verband is de Europese Raad ingenomen met de aanneming van het 15e sanctiepakket tegen Rusland, dat ook maatregelen tegen de “schaduwvloot” bevat. Daarnaast roept hij nogmaals op tot de volledige en doeltreffende handhaving van sancties en tot verdere middelen en maatregelen om het omzeilen ervan, onder meer via derde landen, tegen te gaan. De Europese Unie blijft klaarstaan om de druk op Rusland op te voeren, onder meer door verdere sancties aan te nemen. De tegoeden van Rusland moeten overeenkomstig het EU-recht geïmmobiliseerd blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en het land vergoedt voor de door deze oorlog veroorzaakte schade.
8. De Europese Raad veroordeelt met klem de steun van derde landen, en van actoren en entiteiten in die landen, die Rusland in staat stellen zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne voort te zetten. De wapenoverdrachten en verdieping van de militaire samenwerking tussen Rusland en de DVK en Iran, alsook de stationering van strijdkrachten van de DVK in Rusland en de inzet daarvan tegen Oekraïne op het slagveld, vormen een internationale escalatie van de oorlog, met ernstige gevolgen voor de internationale vrede en veiligheid. De Europese Raad dringt er bij alle landen op aan onmiddellijk een einde te maken aan alle directe of indirecte bijstand aan Rusland in zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

9. De Europese Unie blijft zich inzetten voor het ondersteunen van de reparatie, het herstel en de wederopbouw van Oekraïne, in coördinatie met internationale partners. De conferentie over het herstel van Oekraïne, die in juli 2025 door Italië wordt georganiseerd, zal in die context van belang zijn. De Europese Unie zal nauw blijven samenwerken met Oekraïne, en de hervormingsinspanningen van het land op zijn Europees traject blijven ondersteunen.

II. MIDDEN-OOSTEN

10. De Europese Raad besprak de situatie en de recentste ontwikkelingen in het Midden-Oosten. Hij memoreert aan zijn eerdere conclusies over het Midden-Oosten.
11. De Europese Raad is ingenomen met de staakt-het-vuren-overeenkomst van 27 november 2024 tussen Israël en Libanon, na de bemiddelingsinspanningen door met name Frankrijk en de Verenigde Staten. Hij dringt er bij de partijen op aan het staakt-het-vuren uit te voeren volgens de gemaakte afspraken, en roept op tot de volledige en symmetrische uitvoering van Resolutie 1701 van de VN-Veiligheidsraad. De Europese Raad herinnert in dat verband aan de cruciale stabiliserende rol die de Interim-Vredesmacht van de Verenigde Naties in Libanon (Unifil) in Zuid-Libanon vervult. De Europese Unie zal de soevereiniteit en territoriale integriteit van de Libanese staat en zijn inspanningen op het gebied van staatsopbouw blijven ondersteunen, onder meer door bij te dragen aan de versterking van de Libanese strijdkrachten. De Europese Raad roept de Libanese politieke leiders ertoe op de nodige actie te ondernemen om uit de politieke en economische impasse te raken, met inbegrip van de spoedige verkiezing van een president.

12. De Europese Raad spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de gevolgen van de wetgeving die Israël op 28 oktober 2024 heeft aangenomen voor het vermogen van UNRWA om haar mandaat uit te voeren. De Europese Raad benadrukt de essentiële rol van UNRWA, die cruciale steun verleent aan de burgerbevolking in zowel Gaza als de ruimere regio. De verdere uitvoering van het UNRWA-actieplan is van cruciaal belang.
13. De Europese Raad herhaalt zijn oproep tot een onmiddellijk staakt-het-vuren in Gaza, de onvoorwaardelijke vrijlating van alle gijzelaars, de dringende verbetering van humanitaire toegang en een ononderbroken verdeling van humanitaire hulp op grote schaal in heel Gaza, en een duurzame beëindiging van de vijandelijkheden, in overeenstemming met Resolutie 2735 van de VN-Veiligheidsraad.
14. De Europese Raad herhaalt dat de Europese Unie vasthoudt aan het internationaal recht en aan een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede op basis van de tweestatenoplossing overeenkomstig de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad, waarbij twee democratische staten, Israël en Palestina, in vrede naast elkaar leven binnen veilige en erkende grenzen. De Europese Unie staat klaar om bij te dragen aan alle inspanningen voor deze oplossing en roept alle partijen ertoe op af te zien van acties die de levensvatbaarheid ervan ondermijnen. De Europese Unie zal de Palestijnse Autoriteit blijven ondersteunen om haar te helpen haar dringendste behoeften te lenigen, institutionele capaciteit op te bouwen, en haar hervormingsagenda uit te voeren.

15. Na de val van het criminele regime van Assad in Syrië benadrukt de Europese Raad de historische kans om het land te herenigen en weer op te bouwen, en onderstreept hij het belang van een inclusief en door Syrië geleid politiek proces dat beantwoordt aan de legitieme aspiraties van het Syrische volk, in overeenstemming met de kernbeginselen van Resolutie 2254 van de VN-Veiligheidsraad. In dit verband steunt de Europese Unie de werkzaamheden van de speciale VN-gezant voor Syrië. De onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Syrië, binnen veilige grenzen, moeten volledig worden geëerbiedigd, overeenkomstig het internationaal recht. De Europese Raad onderstreept dat moet worden gezorgd voor eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van vrouwenrechten, voor een niet-sektarisch bestuur en voor de bescherming van leden van de religieuze en etnische minderheden, en dat het cultureel erfgoed van Syrië moet worden beschermd. Hij roept alle partijen ertoe op de nationale eenheid te bewaren, en te zorgen voor de bescherming van alle burgers, de verlening van openbare diensten, en het scheppen van de voorwaarden voor een inclusieve en vreedzame politieke transitie, en voor een veilige, vrijwillige en waardige terugkeer van Syrische vluchtelingen, zoals gedefinieerd door UNHCR. De Europese Raad benadrukt tevens het belang van terrorismebestrijding, van het voorkomen van de wederopstanding van terroristische groeperingen, alsook van de vernietiging van de resterende voorraden chemische wapens van Syrië. In dit verband verzoekt de Europese Raad de Commissie en de hoge vertegenwoordiger om de Raad mogelijke maatregelen ter ondersteuning van Syrië voor te leggen.

III. DE EU IN DE WERELD

16. De Europese Raad hield een strategische bespreking over de wereldwijde betrokkenheid en de prioriteiten van de EU in de huidige geopolitieke context.

IV. WEERBAARHEID, PARAATHEID, EN CRISISPREVENTIE EN -RESPONS

17. Naar aanleiding van het rapport “Safer together: strengthening Europe’s civil and military preparedness and readiness” van Sauli Niinistö, bevestigt de Europese Raad opnieuw dat de weerbaarheid, paraatheid, en crisispreventie- en crisisrespons-capaciteiten dringend moeten worden versterkt gezien het veranderende dreigingslandschap en het toenemende aantal natuurrampen als gevolg van de klimaatverandering en milieudegradatie. Voortbouwend op de strategische agenda en de conclusies van de Europese Raad van juni 2023 en maart 2024 is de Europese Raad van oordeel dat een betere en gecoördineerde militaire en civiele paraatheid en strategische crisisbeheersing noodzakelijk zijn, op basis van een alle risico’s omvattende aanpak waarbij de hele samenleving wordt betrokken. Dit moet in voorkomend geval gebeuren in synergie met de NAVO, op inclusieve en niet-discriminerende wijze, en zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten en rekening houdend met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten. Dit nieuwe paraatheidsdenken is nodig om de EU weerbaarder te maken, haar waarden te beschermen, haar economisch succes en concurrentievermogen veilig te stellen, en voor de aanpassing aan de klimaatverandering.
18. De Europese Raad spoort aan tot verdere werkzaamheden om de weerbaarheid, paraatheid, en crisispreventie- en crisisresponscapaciteiten van de EU en haar lidstaten op coherente wijze te vergroten, onder meer met het oog op de toekomstige paraatheidsstrategie. Hij verzoekt de Commissie, de hoge vertegenwoordiger en de Raad door te gaan met de werkzaamheden voor de verschillende werkerterreinen en acties op EU-niveau ter ondersteuning van de lidstaten, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de verschillende soorten crises en met inachtneming van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de lidstaten.

V. **MIGRATIE**

19. De Europese Raad maakte de balans op van de uitvoering van zijn conclusies over migratie. Hij nam nota van de recente brief van de voorzitter van de Commissie, en had daarbij bijzondere aandacht voor de belangrijke lopende werkzaamheden inzake: de externe dimensie; de uitvoering van aangenomen EU-wetgeving en de toepassing van bestaande wetgeving; de preventie en bestrijding van irreguliere migratie, onder meer op nieuwe manieren die in overeenstemming zijn met het EU- en het internationaal recht; dringende inspanningen om terugkeer te faciliteren, te doen toenemen en te versnellen; veilige landen van herkomst; de bestrijding van instrumentalisering en mensenhandel en -smokkel; alsook veilige en legale trajecten in overeenstemming met de nationale bevoegdheden. De Europese Raad is ingenomen met het voornemen van de Commissie om begin 2025 een wetgevingsvoorstel over terugkeer in te dienen, roept de twee wetgevers ertoe op dossiers met een migratiedimensie met prioriteit te doen vorderen, en neemt nota van de mededeling van de Commissie over de inzet van migratie als wapen en de versterking van de veiligheid aan de buitengrenzen van de EU.

VI. **DIVERSEN**

Uitbreiding en hervormingen

20. Verwijzend naar zijn eerdere conclusies en de Verklaring van Granada van 6 oktober 2023, en in overeenstemming met zijn strategische agenda, benadrukt de Europese Raad dat uitbreiding belangrijk blijft als geostrategische investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart. Voortbouwend op de nieuwe dynamiek in het uitbreidingsproces en in lijn met de op verdienste gebaseerde aanpak, hebben zowel de Unie als de aspirant-lidstaten de verantwoordelijkheid om deze kans optimaal te benutten.
21. De Europese Raad onderschrijft de conclusies over uitbreiding die op 17 december 2024 door de Raad zijn aangenomen.

Republiek Moldavië

22. De Europese Raad prijst de autoriteiten van de Republiek Moldavië voor het succesvolle verloop van de presidentsverkiezingen en van het referendum over de verankering van de toetreding tot de EU in de grondwet, ondanks hybride activiteiten door Rusland om de democratische instellingen van het land te ondermijnen. Hij is ermee ingenomen dat de burgers van de Republiek Moldavië gehecht zijn aan Europese integratie.
23. De Europese Unie zal nauw blijven samenwerken met de Republiek Moldavië om haar weerbaarheid en stabiliteit te vergroten en om de hervormingsinspanningen van het land op zijn Europese traject te ondersteunen, onder meer door de uitvoering van het groeiplan voor de Republiek Moldavië en de snelle vaststelling van de hervormings- en groeifaciliteit.
24. De Europese Raad verzoekt de Commissie dringend verdere manieren te onderzoeken om de Republiek Moldavië bijstand te verlenen bij het versterken van haar energiezekerheid.

Georgië

25. De Europese Raad herinnert aan zijn conclusies van juni en oktober 2024 en herhaalt zijn ernstige bezorgdheid over het optreden van de Georgische regering, dat in strijd is met de waarden en beginselen waarop de Europese Unie is gegrondvest. Hij betreurt het besluit van de Georgische regering om het EU-toetredingsproces van het land uit te stellen tot 2028.
26. De Europese Raad veroordeelt met klem het geweld tegen vreedzame demonstranten, politici en vertegenwoordigers van de media. De Georgische autoriteiten moeten het recht op vrijheid van vergadering en meningsuiting eerbiedigen, en zich onthouden van het gebruik van geweld. Alle daden van geweld moeten worden onderzocht en de verantwoordelijken moeten ter verantwoording worden geroepen.
27. De Europese Raad onderstreept dat de Unie klaarstaat om het Georgische volk te steunen in zijn Europese aspiraties, en het land te steunen op zijn weg naar toetreding indien de Georgische autoriteiten hun huidige koers terugdraaien.

Hybride activiteiten

28. De Europese Raad veroordeelt krachtig de door Rusland tegen de Europese Unie en haar lidstaten gevoerde hybride campagne, waaronder sabotage, verstoring van kritieke infrastructuur, cyberaanvallen, informatiemanipulatie en inmenging, en pogingen om de democratie te ondermijnen, onder meer bij het verkiezingsproces. In dit verband is hij ingenomen met de vaststelling van de eerste plaatsingen op de lijst uit hoofde van het kader voor beperkende maatregelen naar aanleiding van de destabiliserende activiteiten van Rusland. De Europese Unie en de lidstaten zullen hun weerbaarheid blijven versterken en ten volle blijven gebruikmaken van alle beschikbare middelen om Ruslands hybride activiteiten te voorkomen, te ontmoedigen en erop te reageren.

Vrijheid, veiligheid en recht

29. De Europese Raad is ingenomen met het besluit van de Raad om de personencontroles aan de landbinnengrenzen met en tussen Bulgarije en Roemenië met ingang van 1 januari 2025 op te heffen.
30. De Europese Raad hecht zijn goedkeuring aan de strategische richtsnoeren van de wetgevende en operationele programmering in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, die de Raad op 12 december 2024 heeft vastgesteld.

Venezuela

31. De Europese Raad herhaalt zijn bezorgdheid over de situatie in Venezuela. Hij roept ertoe op alle politieke gevangenen vrij te laten en vraagt Venezuela zijn verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht na te komen. De Europese Unie zal alle instrumenten die haar ter beschikking staan inzetten om de democratie en een vreedzame en inclusieve transitie in Venezuela te ondersteunen.

*

* *

Na de verwoestende extreme weergebeurtenis in Mayotte betuigt de Europese Raad zijn diepste medeleven en zijn solidariteit met de bevolking van Mayotte.